

Spôsobilosti pre naše záväzky

TEXT/FOTO: Roman Kment

Pri príležitosti tohtoročnej výstavy IDEB, kde sa budú výrazne prezentovať Ozbrojené sily SR, sme položili niekoľko otázok Ing. Ľudovítovi Mikuškovi, generálnemu riaditeľovi – národnému riaditeľovi pre vyzbrojovanie sekcie obranného plánovania a manažmentu zdrojov MO SR.

Ing. Ľudovít Mikuška

Veľtrh IDEB má viacero rozmerov. Aké trendy z hľadiska OS SR budete prezentovať vo svojej expozícii tento rok?

Ozbrojené sily budú prezentovať na jednej strane výzbroj, techniku a materiál, ktoré sú overené v operáciách medzinárodného krízového manažmentu, na strane druhej najmä novozavedené komponenty, ktoré odrážajú nové trendy vo vyzbrojovaní. Ide o moderné zbraňové systémy, zbrane a prístroje špeciálnych jednotiek, zariadenia a prístroje používané jednotkami EOD, teda z oblasti, v ktorej Slovensko prevzalo zodpovednosť vedúcej krajiny v rámci NATO, či operačný komplex

a prostriedky logistickej podpory, ktoré zabezpečujú chirurgické, ubytovacie a opravárenské schopnosti v poli.

Mnohé krajiny váhajú s investíciami do vyzbrojovania. Ponuka produktov tak prevyšuje dopyt. Vidíte v tom nejakú príležitosť na „výhodnejšie“ podmienky obstarávania, napr. pri cene?

Ponuka produktov obranného priemyslu vždy prevyšovala dopyt. Vplyvom hospodárskej a finančnej krízy k ešte výraznejšie poklesol dopyt. Trh s obrannými systémami je špecifický v tom, že drvivú väčšinu systémov nemôžete bežne kúpiť na trhu, a preto neviete, aká je ich presná cena. Tú sa v podstate dozviete až v konkrétnej ponuke pri výberovom konaní. Môžete ju porovnávať iba s ostatnými predloženými ponukami.

Obranné systémy sa zväčša používajú s príslušnými modernizáciami a technologickými úpravami minimálne 15 rokov. Musíme mať na zreteli, že obstarávacía cena tvorí približne 30 % celkových nákladov na životný cyklus systémov. Keď výrobca výrazným spôsobom zníži nákupnú cenu, nemáme záruku, že v budúcnosti nám nezvýši náklady na rôzne technologické úpravy, servis či náhradné dielce tak, aby počiatočnú stratu vykryl.

Pri obstarávaní je nutné používať obchodné zručnosti, ktorými dokážeme náklady správne odhadnúť, ale aj ovplyvniť, a to cestou dobre

pripravených zmlúv na zabezpečenie prevádzky a tzv. follow up servis.

Čo je pre váš úrad prioritné z hľadiska vyzbrojovania?

Zabezpečenie nevyhnutných spôsobilostí OS SR, ktoré súvisia so záväzkami voči EÚ a NATO tak, aby neskoršie dodávky alebo redukcia počtov novej výzbroje pre OS SR nezapríčinili ich nespĺnenie. Na základe výsledkov obranného plánovania na roky 2010 až 2015 máme v úmysle prioritne obstarávať potrebnú výstroj pre zvýšenie kvality výstroja vojakov, ľahké pechotné zbrane s príslušnou muníciou pre posilnenie kontingentu v Afganistane, modernizovať komunikačné a navigačné systémy.

Budeme pokračovať v modernizácii lietadiel L-410 a vrtuľníkov Mi-17 a dokončíme modernizáciu leteckej základne Sliač. Budeme pokračovať v nákupe ľahkých obrnených vozidiel 4x4 a obrnených vozidiel TATRAPAN. Plánujeme obstaranie rádiolokátorov blízkeho dosahu pre automatizovaný systém velenia a riadenia ASTRA PVO a obstaranie špeciálnej chemickej a žienijnej techniky pre Pozemné sily OS SR.

Zákazník má v oblasti „špeciálu“ veľký výber produktov. Čo je podľa vás prvoradé – pôvod výroby produktu alebo kvalita?

To, či ide o domáci alebo zahraničný výrobok, nie je z ekonomických a strategických dôvodov celkom druhoradá otázka. Musím však zdôrazniť, že pri rozhodovaní o výbere produktov musí byť na prvom mieste plnenie takticko-technických požiadaviek a kvalita výrobkov. S kvalitou priamo súvisí spoľahlivosť a bezpečnosť zbraní, munície a techniky a od toho sa odvíja aj efektívnosť a bezpečnosť výcviku osádok.

Vzhľadom na štruktúru obranného priemyslu SR, nemôžeme očakávať od domácich podnikov ponuku na výrobu požadovanej techniky v plnom rozsahu. Veľká časť výzbroje, techniky a materiálu sa musí zabezpečiť od renomovaných zahraničných dodávateľov, pochopiteľne s maximálne možnou mierou participácie slovenského priemyslu – v intenciách programového vyhlásenia vlády o podpore obrannému priemyslu SR.